

> Retouradres Postbus 30032 9700 RM GRONINGEN

Voorzitter van de Raad voor de Wadden
Mw. M. de Boer
Lange Marktstraat 5
8911 AD LEEUWARDEN

Datum 2 februari 2010

Betreft Reactie op advies Raad voor de Wadden over het Wadden Sea Plan

Geachte mevrouw de Boer,

In oktober 2008 heb ik de Raad voor de Wadden advies gevraagd over de toekomstige rol en positie van het trilaterale Waddenzeeplan. Achtergrond is het besluit van de 10^e trilaterale regeringsconferentie in november 2005 om het Wadden Sea Plan (hierna: WSP) te actualiseren en uit te bouwen, onder meer in overeenstemming met de Europese richtlijnen. Bedoeling is dat de update van het WSP, WSP 2010, op de komende trilaterale regeringsconferentie in maart 2010 op Sylt wordt ondertekend door de drie landen. Begin februari 2009 heb ik het 'advies over het Wadden Sea Plan' van uw Raad ontvangen. Graag spreek ik mijn waardering uit voor het gedegen advies dat de actualisatie van het WSP van diverse kanten belicht en tevens ingaat op de wijziging van de structuur van de trilaterale samenwerking. Na overleg met mijn collega's van VROM en V&W geef ik in het onderstaande mijn reactie, waarbij ik puntsgewijs in ga op de aanbevelingen uit uw advies.

Karakter WSP en relatie met Natura 2000 en KRW

Over de rol van het WSP voor Natura 2000 doet de Raad de volgende aanbeveling. *De Raad komt dan ook tot de conclusie dat het opstellen van het Wadden Sea Plan niet als Natura 2000-beheerplan maar wel als een strategisch Natura 2000-plan op dit moment de voorkeur heeft. Het Wadden Sea Plan moet een strategisch plan met visie worden en kan richting geven aan hoe omgegaan moet worden met de verschillen en overeenkomsten tussen de landen.*

Samenvattend geeft de Raad ook aan: *In het plan zal in ieder geval de onderlinge afstemming tussen het beleid van de landen op het gebied van N2000 en de Kaderrichtlijn Water moeten worden geregeld. Ook zegt de Raad: Een gezamenlijk Natura 2000-beheerplan is op dit moment niet opportuun, maar zou voor de toekomst wel onderzocht moeten worden.*

Ik onderschrijf de opvatting van de Raad dat een positionering van het WSP als gezamenlijk Natura 2000 beheerplan voor de trilaterale Waddenzee beperkte meerwaarde heeft en thans moeilijk haalbaar is gezien de verschillen in wetgeving in de drie landen. Verder ben ik met de Raad eens dat het WSP het karakter dient te hebben van een meer strategisch plan waarin een overkoepelende visie wordt

Leven
van het land,
geven
om natuur.

gegeven op beleid, waaronder voor N2000 en KRW. Met de Raad vind ik dat dit plan verschillen en overeenkomsten in de keuzes van de drie landen ten aanzien van Natura 2000 en KRW in beeld kan brengen en vervolgens de besluiten hoe daarmee kan worden omgegaan. Dit met het doel om te komen tot een meer uniforme aanpak van het beheer van de ecologische eenheid Waddenzee. De update van het WSP die thans de eindfase van consultatie doorloopt en waarover besluitvorming voorzien is op de komende trilaterale regeringsconferentie in maart 2010 op Sylt, kan worden beschouwd als een dergelijk strategisch plan met een visie.

Waar de Raad voor de toekomst mogelijkheden ziet voor transformatie van het Wadden Sea Plan naar een gezamenlijk Natura 2000 beheerplan merk ik op dat ik in eerste instantie belang hecht aan de functie van het WSP als managementplan voor het werelderfgoedgebied.

Directie Regionale Zaken
Vestiging Noord

Datum
2 februari 2010

Onze referentie
DRZN/2010-505

WSP en Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM)

Over de KRM zegt de Raad het volgende. *De mariene strategie beïnvloedt het waterbeheer van de Waddenzee door de eisen die de richtlijn stelt aan de waterkwaliteit van het Noordzeewater (waar de Kaderrichtlijn Water eisen stelt aan het zoete water dat van landzijde de Waddenzee binnenkomt). Op dit gebied zullen de Noordzeelanden, waaronder de drie Waddenzeelanden, in OSPAR-verband samenwerken. Het is wenselijk dit in trilateraal verband te coördineren, zodat de drie Waddenzeelanden in het Noordzeeoverleg zo veel mogelijk gezamenlijk optreden. De inhoudelijke basis van dit gezamenlijke optreden zou in het Wadden Sea Plan kunnen worden vastgelegd.*

De KRM is als een van de vier EU-richtlijnen opgenomen in het Wadden Sea Plan. **Standpunt van Nederland is dat de KRM van toepassing is in het offshore gedeelte van het Trilaterale Wadden-samenwerkingsgebied (dat wil zeggen de zone tussen de basislijn die langs de Noordzee-zijde van de eilanden loopt tot 3 zeemijl zeewaarts).** De KRM zal zo veel mogelijk gebruik gaan maken van al bestaande instrumenten op gebied van monitoring en beoordeling van de waterkwaliteit en gezondheid van de zoute wateren zoals die zijn opgesteld in de "zoute" Regionale Conventies, zoals OSPAR. Het kan mogelijk voordeel opleveren om in het samenwerkingsverband van Noordzeelanden in trilateraal verband gezamenlijk op te trekken en eenduidigheid te bevorderen in het omgaan met de voor zoute wateren gemaakte afspraken, dus ook de Waddenzee.

WSP en het Werelderfgoed

Over het Werelderfgoed adviseert de Raad: *het Trilaterale Wadden Sea plan kan de rol van beheerplan voor Werelderfgoed Waddenzee vervullen.*

Met dit advies van de Raad ben ik het helemaal eens. En ik kan aangeven dat de update van het WSP zodanig is vormgegeven dat het ook voldoet aan de managementvereisten zoals UNESCO dat wenst voor werelderfgoederen.

WSP en vrije onderwerpen

Over vrije onderwerpen waarbij de Raad bijvoorbeeld denkt aan landschap en cultuurhistorie zegt hij samenvattend het volgende. *Daarnaast kunnen en moeten natuurlijk nog andere ("vrije", niet door de richtlijnen gereguleerde) onderwerpen in het Wadden Sea Plan worden geregeld. ... Daar waar afspraken over vrije*

onderwerpen worden gemaakt , adviseert de Raad een uitvoeringsprogramma op te nemen, zodat duidelijk is wie het initiatief neemt, wie wat financiert en wanneer het moet plaatsvinden, enz.

Directie Regionale Zaken
Vestiging Noord

Datum
2 februari 2010

Onze referentie
DRZN/2010-505

Met de Raad ben ik van mening dat het belangrijk is om in het WSP ook onderwerpen te kunnen regelen die in alle drie landen spelen en die niet direct samenhangen met of voortvloeien uit Europese richtlijnen. Landschap en cultuurhistorie is een voorbeeld van een vrij onderwerp uit het WSP 1997 en is dat eveneens in de update van het WSP. Ook het advies van de Raad over doelgericht geformuleerde afspraken inzake vrije onderwerpen onderschrijf ik. In de aanbeveling om een apart uitvoeringsprogramma op te nemen wordt voorzien. Er komt bij het geactualiseerde WSP een apart 'projects and actions' document dat hét uitvoeringsprogramma van de Wadden Sea Board moet worden. Door het niet op te nemen in het WSP kent het meer flexibiliteit in tussentijdse aanpassingen. Hierin kunnen afspraken geformuleerd in termen van verantwoordelijkheid, financiën en planning een plek krijgen.

Structuur van de trilaterale samenwerking

De Raad doet in relatie tot de structuur van de trilaterale samenwerking de volgende drie aanbevelingen.

De in te stellen Wadden Sea Board moet een sturende rol hebben in de trilaterale samenwerking. Hij dient een belangrijke taak te hebben in de voorbereiding van de Trilaterale Ministersconferentie en in de naleving van de gemaakte afspraken. De Raad adviseert om de Wadden Sea Board en het Wadden Sea Plan over enkele jaren te evalueren. Daarbij moet gekeken worden naar de rol en functie van het Wadden Sea Plan, naar de rol, de functie en de samenstelling van de Wadden Sea Board en naar de onderlinge relatie tussen Board en Plan.

De Raad herhaalt de aanbeveling om een gezamenlijke commissie van onafhankelijke wetenschappers en overheidsvertegenwoordigers de conclusies van het Wetenschappelijk symposium te laten vertalen in aanbevelingen richting beleidsmakers (de Wadden Sea Board en de regeringsconferentie).

Over de rol van Wadden Sea Board kan ik het volgende aangeven. In de nieuwe Joint Declaration on the Protection of the Wadden Sea tussen de drie waddenzeelanden, die in maart 2010 ondertekend zal worden, is duidelijk aangegeven wat beoogd wordt met het instellen van een Wadden Sea Board. De in te stellen Board is verantwoordelijk voor de implementatie van de Joint Declaration en andere besluiten genomen door de 3 ministers bijeen in de Ministerial Council. Hiermee is de Board verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van de strategie, plannen en projecten, monitoring, aansturing van het trilaterale waddenzeesecretariaat en een goed relatiebeheer met de belanghebbenden. In het bijbehorende document over de organisatiestructuur van de trilaterale samenwerking is dit nog verder uitgewerkt. Met instemming kan ik constateren dat de Wadden Sea Board inderdaad de door uw Raad voorgestelde sturende rol heeft toebedeeld gekregen. Ook onderschrijf ik uw pleidooi voor meer politiek of bestuurlijk samengestelde Wadden Sea Board. Namens Nederland zal daarom een bestuurlijke vertegenwoordiger uit de regio in de board zitting nemen. De trilaterale samenwerking gaat een nieuwe fase in, met een nieuwe structuur en een nieuw WSP. Evaluatie van het WSP was voorzien na 6 jaar, maar

gezien de nieuwe situatie voel ik wel voor uw advies voor een tussentijdse evaluatie van board en plan.

Over uw advies t.a.v. de vertaling van de wetenschappelijke adviezen kan ik kort zijn. Mijns inziens wordt via de gebruikelijke procedure, waarin deze adviezen worden besproken in diverse werkgroepen en vooroverleggen waarin de ambtelijke en wetenschappelijke inbreng gewaarborgd is, recht gedaan aan een afgewogen eindvoorstel ten behoeve van de uiteindelijke besluitvorming.

Graag merk ik nog twee dingen op. Het doet het mij deugd dat de adviezen van de Raad over Wadden Sea Plan en Wadden Sea Board in grote lijnen overeenkomen met de opvattingen die leven bij de Duitse en Deense collega-adviesraden.

Tot besluit onderschrijf ik uw mening dat het Wadden Sea Plan niet vrijblijvend mag zijn. In lijn met deze trilaterale samenwerking, die in essentie berust op een gezamenlijke politieke intentie, zoals vastgelegd in de diverse ministeriële verklaringen, wordt ook dit WSP wederom opgenomen in de trilaterale ministersverklaring. Daarmee is in elk geval duidelijk dat dit plan politiek commitment kent en dus niet als vrijblijvend gezien kan worden.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

Directie Regionale Zaken
Vestiging Noord

Datum
2 februari 2010

Onze referentie
DRZN/2010-505